

Metropolis M

Lucas Lenglet, MONOMET, 2017

Buitenplaats #2: 'The principle of least effort' bij Kunstvereniging Diepenheim

27.07.2017 | FEATURE — Axel de Marteau

In deze zomerserie trekken we komende weken de stad uit, op weg naar tentoonstellingen en evenementen die zich voltrekken op en om buitenplaatsen. Vandaag een bezoek aan de zomertentoonstelling *The principle of least effort* in Diepenheim.

Met de hete adem van de randstad in mijn rug reis ik af naar de ingeslapen dorpskern van Diepenheim. Tussen de toeristische antiquairs, kitscherige galerieën en een enkele winkelier valt het moderne gebouw waar Kunstvereniging Diepenheim in is ondergebracht duidelijk op. Ik bezoek de zomertentoonstelling *The principle of least effort*.

De titel refereert aan een concept uit de gedragswetenschappen dat veronderstelt dat zowel mensen als dieren (en zelfs machines) altijd de weg van de minste weerstand kiezen. Je zou kunnen zeggen dat de artistieke praktijk haaks staat op dit principe, met de onderzoekende aard van de kunstenaar die voortdurend zijn grenzen opzoekt en materialen aftast. De tentoonstelling onderzoekt hoe deze twee op elkaar reageren. Wat ontstaat is frictie.

Het eerste werk *Tunnel of obstacles* (2011) van Charlott Markus valt op door zijn aantrekkelijke vorm. Vijf houten modules gevuld met een kluwen aan bedrading en neonbuizen verlichten enkele glasplaten met fotografische fragmenten. Het werk is visueel aantrekkelijk, maar de link met het uitgangspunt van de tentoonstelling ontgaat me enigszins. Mijn aandacht wordt dan ook snel opgeëist door het geronk van een ventilatiesysteem. Bij nadere inspectie blijken enkele velletjes papier door het systeem te worden aangezogen en beseft ik dat dit object meer is dan simpelweg 'ventilatie'. Het werk *Trial and error, back and forth* (2017) van Mickey Yang toont het onzichtbare. Op ludieke wijze wordt door middel van twee simpele papiertjes een luchtstroom gevisualiseerd en een relatie tussen ruimte en object aangegeven. Het werk bekleedt twee functies en tast de grens tussen decor en kunstobject af. Zet de blazers aan en het object wordt functioneel, zet ze uit en wat overblijft is een ensemble van decoratieve pijpen en blazers.

Mickey Yang

Een ander werk van Mickey Yang, *It is ok not to be complete* (2017), speelt op eenzelfde humoristische wijze met zijn functionaliteit. Een kleine motorisch aangedreven metalen constructie herhaalt eenzelfde beweging en port daarmee in een roze massa van polyetherschuim. De massa valt steeds net niet van zijn bescheiden sokkel. Het gebaar krijgt iets van een onderzoekende geste en benadrukt de flexibiliteit van het roze materiaal.

Yangs werken belichamen het contrast tussen de artistieke praktijk en het uitgangspunt van de tentoonstelling. De werken zijn machinaal, rechtlijnig en vallen steeds in herhaling. Ogenschijnlijk simpel. Tegelijkertijd visualiseren zij de onderzoekende blik van de kunstenaar die alles behalve de makkelijke weg kiest. Simpele mechanismen creëren ontroerende gestes. Een tactiek die ook terug te zien is in Chen Yi-Fei's *Tear Gun* (2016).

Het intrigerende pistool ligt in een vitrine en wordt vergezeld van een iPad die een video zou moeten tonen, maar op de dag van mijn bezoek helaas niet werkt. Uit nader onderzoek blijkt het te gaan om een productfilm die de werking van de *Tear Gun* aantoont. Het pistool wordt verbonden met het oog en vangt tranen op die vervolgens bevroren worden en door luchtdruk afgeschoten kunnen worden. Het werk is een antwoord op de emotionele reactie van de kunstenaar op conflicten en vormt een uniek en inventief voorbeeld van hoe machine en lichaam elkaar complementeren. De kunstenaar als probleemoplossende denker, die technologie inzet om haar leven te vergemakkelijken en vasthoudt aan 'the principle of least effort'.

De zoektocht naar eenheid zien we ook terug binnen de reeks *Fleeting Parts* (2016) van Milena Naef. De reeks bestaat uit objecten die herhaald worden in grote fotografische prints. In platen van kristallijn marmer maakte ze uitsneden die een duidelijke pasvorm zijn voor delen van haar lichaam. Haar lichaam kiest de makkelijkste weg en vormt zich rond en door de marmeren platen. Tegelijkertijd gaat ze gebukt onder het zware gewicht van het marmer. Haar lichaamsdelen worden afgescheiden van de rest van haar lichaam en krijgen zo opnieuw betekenis als abstract, vlezig stilleven. Aan de hand van de zware objecten verkent Naef de verhoudingen van haar lichaam en plaatst ze zichzelf steeds zowel binnen als buiten.

'Fleeting Parts' (2016) van Milena Naef

Het concept van binnen versus buiten wordt ook aangehaald in *Rootbound* (2017) van Diana Scherer. Het werk bestaat uit een uit plantenwortels vervaardigd tapijt dat over een draad is gedrapeerd. Het object hangt levenloos en nutteloos in de ruimte, in schril contrast met het organische karakter van het materiaal. Scherer vecht tegen het materiaal om op die manier de organische groei, 'the principle of least effort', te beïnvloeden. Met behulp van ondergrondse mallen manipuleert ze hun weg om ze zo tot tapijt te verweven.

Kunstvereniging Diepenheim biedt naast zijn hoofdtentoonstelling ook een programma van buitententoonstellingen aan waar kunstenaars de omringende tuinen inrichten. Blikvanger tijdens mijn bezoek is het nieuwe, site-specifieke werk *MONOMET* (2017) van Lucas Lenglet. Het is een grote monolithische sculptuur die te midden van Urbain Mulkers *hosta-tuin* geparkeerd staat. Het werk staat door zijn vorm in groot contrast met de omgeving, hoewel het door zijn roestbruine kleur hier ook weer in opgaat.

Overzichtsfoto. Links 'Rootbound' (2017) van Diana Scherer, rechts Mickey Yang's 'It is ok not to be complete' (2017)

Ik weet niet zo goed wat ik met deze gigantische blok 'niets' aan moet, tot ik de trap erin ontdek die mij een uitzonderlijk nieuw perspectief biedt op de tuin en haar omgeving. De tuinen lijken net zo ingeslapen als het dorp zelf. Ze stralen een gevoel van rust uit, maar cijferen zichzelf ook weg. De muurbloempjes van Diepenheim.

Een reis naar Kunstvereniging Diepenheim is er dan wel geen van 'the least effort', maar vormt een inspirerende onderbreking van de schreeuwerige stad.

The principle of least effort, Kunstvereniging Diepenheim, 24.06.2017 t/m 27.08.2017

Foto's door Rik Klein Gotink.

Lees *Buitenplaatsen #1: Lustwarande en de connectie Tilburg - Kassel* [HIER!](#)

SHARE THIS ARTICLE:
f | | [BACK TO TOP](#)